

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petti vrstá 1 D, od 20—15 petti vrstá 1 D 50 p, večji inserati
petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova
ulica št. 5, priljubljeno. — Telefon št. 304.

Uradništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, L nadstropje
Telefon št. 34.

Dopisno sprememba je podpisana in zadostno frankovana.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezni številki stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.50.

Poština, platanata v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:

	celoletno naprej plačan .	D 90—	ce'oletno	D 156—
polletno	45—	polletno	78—	
3 mesečno	22.50	3 mesečno	39—	
1	7.50	1	13—	

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročna doplačati.
Novi naročniki naj poščijo v prvici naročno vedno po nakaznik.
Na amo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Mi in Albanija.

(Dopis iz Švicerije)

V Bernu, 16. februar.

Malokdo se morda pri nas zaveda, da je naša država bila prva, proti kateri je moral nastopiti Svet Zvezze narodov, da — kakor je rekel Lloyd Georges — zaustavi »neprestano nastopanje« naših trup proti Albaniji. Ker smo se pa pokorili in zapustili albansko ozemlje, posledice (blokada itd.), ki bi nas inače čakale, niso nastopile. Tako je za sedaj stvar rešena: imamo materialno in moralno škodo (za naše dobro ime je moraljamčiti g. Beneš, na našo prošnjo!). Samo mednarodna preiskovalna komisija, imenovana od Sveta Zvezze, je še v Albaniji in pošilja poročila v Ženovo.

Na poslednji seji od 10. do 14. januarja t. l. se je Zvezni svet v Ženevi bavil tudi z Albanskim vprašanjem. Sedaj so poročila preiskovalne komisije natiskana in vsakomur dostopna. Neki naš dnevnik je hudomušno pripomnil, da smo mi v albanskem vprašanju postavili Lloyd Georgu nasproti Marka Gionija. Zato bo morda zanimivo, da zabeležimo, kakšno mišljenje ima preiskovalna komisija o tem našem »varovancu«.

Dosedaj je komisija poslala v Ženevo, poleg neštetnih telegramov, dvoje glavnih poročil. Prvo z dne 25. nov. drugo obsegajoče dobo do 20. decembra.

Prvo poročilo se bavi z notranjim političnim položajem v Albaniji. Važen za nas je tale odstavec:

»Brez sumnje ima zemlja veliko prirodnih zahodov. Ali ostali so nedokriti zaradi nestalnega položaja v zunanjosti politiki in pa ker je prisotnost srbskih čet zahtevala, da zemlja drži čete na severnih in istočnih mejah: to je bilo 8 milijonov zlatih frankov iz proračuna 15 milijonov.«

Drugo poročilo se glasi:

Komisija je dospela 9. decembra v Oroši, glavno vas miriditskega okraja in takoj stopila v stik s tamšnjim katoliškim duhovnikom, ki je bil ostal doma ves čas vstaje: noben predstavnik iz Tirane ni bil navzoč. Zato lahko svobodno izjavlja, da so ta poročila točna in resničen opis dogodkov, kakor so se vršili v Miriditih poleti. Treba omeniti, da se je sedaj mišljenje komisije, katero je imela še v Tirani in Skadru, in ki je izreceno v poročilu od 3. decembra malo izpremenilo.

Zdi se da je bil glavni povod ustaj osebna in nenasitna častihlep-
nost M. Gionija padati. Poleg tega pa so njegovi pristaši prejeli plično zelo neredito in so postajali od dne do dne bol nezadovoljni.

Ta ustaja se je končala 20. nov.

takole: M. Gioni je izdal razglas, s

katerim je raznutil vse svoje prista-

še, sam na pobegnil v Prizren s 50

svojih drugov in sorodnikov.

Tiranska vlada je odnosila v

Oroši odposlanca Achmed Beya, či-

gar pomirljiva politika je rodila dobroj uspehov. Na dan obletnice 28. nov. je bila proglašena splošna amnestija.

Ko je 9. decembra prišla komisija v Oroši, je vstaja že popolnoma prenehala in celih 14 dni ni bilo slišati strele. Res je, da je bila ena hiša začrana, ali to se je zgordilo iz osebnega maščevanja in krivec je bil zaprt.

Glavarij sosednjih vasi so se zbrali in pozdravili pri prihodu predstavnike Zvezne narodov. Člani komisije so imeli privatne razgovore s 4 glavarji plemem (vseh je pet), ki so svobodno izrazili svoje pritožbe. Iz njihovih razgovorov je razvidno, da so zadovoljni, in da hočejo ostati državljanji svobodne Albanije in da obsojajo politiko M. Gionija. Sedaj so v Tirani, kamor so šli položiti prisego vladni.

Iz tega poročila je jasno, da je ideja o možnosti nezavisne vlade pod M. Gionijem absurdna. Vendar se ne sme pozabiti, da od vseh Miriditov, ki štejejo 18.000, izvzemši duhovnike samo trije znajo pisati in brati in lahko dodamo, da Marka Gionija ni med temi tremi.

Končno je komisija mnenja, da se nikakor ne sme podcenjevati miriditska ustaja, čeprav ni nevarnosti, da se ponovi, ako ne bo zunanjega vpliva in ako bo tiranska vlada vstrajala pri svoji dosedanjem pomirljivi politiki.

11. decembra so člani komisije odšli preko Lurije proti srbski meji, prešli Drin v bližini Arasa, kjer je bilo veliko borb no leti in prejihali razmejito cono do Dibre. Vse vasi v drinski ravnicu so mnogo trpeljive. Skoro vse hiše so porušene v večini vasilj. Vendar je mogoče, da je bilo povzročene naivčke škode za časa srbske okupacije 1913 in 1920 in letos le zelo malo. Komisija je obiskala to sekcijsko mesto in lahko potrdi, da so jugoslov. trupe zanestile ta kraj v smislu odločbe konference ambasadörjev in se umaknile 9. in 10. dec. v Dibro. 11. dec. so albanske čete dospele v Piškopeio. Evakuacija se je izvršila v redu in brez velikih nežgod.

Nadale pravi poročilo, da je hotela komisija iti v Debar in se izvestiti pri naših oblastih o pritožbah proti Albancem za česa evakuacije. Ali častnik v Debrini ni dal dovoljenja, ker ni imel dovoljenja iz Beograda. Da pride dovoljenje pa bi trajalo nekaj dnevnih. (Tu je bila prilika, da naša vladna pove, kaj so delali Albanci! — Opozoril.) Zato se je komisija vrnila v Tirano.

— k.

zanje zavidali. Ne trdim, da bi Slovenec ni imel nič več svojega, karakterističnega, tipičnega. Toda naše barve so močno pobledele; s silnim mešanjem s tujimi rasami in s prevladovanjem tujih kultur smo izgubili v svojem značaju in življenju, v svojem značaju in življenju, zato pa tudi v svoji umetnosti mnogo nekdaj čisto slovenske pristnosti. Med Hrvati in Srbi pa je še toliko samorodnega, primarnega, globoko ljudskega v današnjem življenju: pri nas si morajo avtorji vse tako reči konstruirati nazaj, sestavljati kakor mozaik, potencirati in romantičirati. Tako so delali Jurčič, Kersnik, Tavčar, medtem ko Srbi in Hrvati le zapisujejo in prepisujejo iz resnice.

Milana Ogrizoviča cenim kot dramatika in pisatelja (novelista, esejista). Kdorkoli je čital ali videl njegovo »Hasanaginico«, »Čengičago« in »Vučinoc«, mora priznati, da je Milan Ogrizovič dramatik, s kakšnim bi se ponašali Nemci in Franci. V svojih delih ima toliko originalnosti, silo čustva in izraza, uprav izklesane plastnosti v karakterizaciji, mojstrske dialektike, čudovitosti pristnega narodnega jezika ter končno toliko tehničke rafiniranosti in rutine, da ga stavljamo — deset dni jo zdej v hiši njena 18 letna, jedra, zdrava, energična hči Stana.

Vukov sin, 30 letni Nikola se je vrnil domov iz Amerike, kjer je robotal po ruščkopih: domov je nosil dolgarje. A bče mu jih zdaj noče dati, ker kot prodajalec lesa špekulira s njimi. Ni-

velebitskem okraju, v njegovem rojstnem zibelj se godi dejanje te drame. Milanov ded je še oral zemljo pod to gorico. Kot mlad gimnazialec v Gospicu je Milan po seimih in sodnih razpravah opazoval in občutil kriminalnost svojih rojatkov, t. j. njih ropolno neodgovornost in brezvestnost, a tudi čudo-vito energijo, bistroumnost, preziranje vseh osnovnosti ter celo zaničevanje smrti. Zgražal se je, hkrati se je dvil! In pred desetimi leti je napisal daljšo povest »Pod goromo«, ki jo je črpal iz resničnega dogodka med svotimi rojaki: star, več ženskih zancljezdov, kmetiško dekle, dekle ljudi in sovražni zavodnika, a ga ubije, ko se čuti mater.

To povest je uporabil Ogrizovič za dramo, ki je bila kot vložka iz doline prišla na planino k Vuku Šašiću (nazvenemu Vučinu). Leto dni mu je priležnica — sužnja.

Deset dni jo zdej v hiši njena 18 letna, jedra, zdrava, energična hči Stana.

Vukov sin, 30 letni Nikola se je vrnil domov iz Amerike, kjer je robotal po ruščkopih: domov je nosil dolgarje. A bče mu jih zdaj noče dati, ker kot prodajalec lesa špekulira s njimi. Ni-

Sestanek v Ljubljani odpade.

Razlog: Italijanska kriza.

— Beograd, 23. februarja. (Izv.)

Z ozirom na trajajoč in poostreno kri-
zo italijanskega kabine je češkost-
vaški ministrski predsednik dr. Beneš
odožil svoje potovanje v Rim. Vsled
danh oknosti odpade tudi že pro-
fektirani in v detailih programatično
izdeani sestanke zastopnikov male an-
tante v Ljubljani.

— Beograd, 23. februarja. (Izv.)
Češkostvaški poslanik g. Kalina je bil
včeraj pripravljen za odprtovanje v
Ljubljani in Trst. V zadnjem momentu
pa so prišla iz Prage uradna poročila
da dr. Beneš ne potuje v Rim in torej
tudi ne v Ljubljani, vsled česar je se-
stanek v Ljubljani začasno odložen.

— Beograd, 23. februarja. (Izv.)
Današnji beogradski listi obširno pišejo
o sestanku male antante v Beogradu
in o misiji dr. Beneša. Po vseh iz
Pariza se je dr. Beneš vrnil iz Londona
zadovoljen. Čim je došel v Pariz, je
dr. Beneš takoj konferiral s Poincaréjem
o toku svojih razgovorov v Londonu.

Politične vesi.

— Politični klub JDS ima sestanek v petek, dne 24. februarja zvečer
ob 8. v tainištvu (Narodni dom). Na
dnevnem redu je zanimivo predava-
nje. Člani naj se ga polnoštevilo in
točno nedeleže. Pred sestankom ima se-
jо odbor.

— Naša meja pri Subotici. Beogra-
dski dopisnik »Riječ« poroča iz in-
formiranih krogov, da madžarska vla-
da ni pristala na zahtevo naše vlade
o korekturi meje severno od Subotice.
Naša vlada bo zahtevala to korekturo
pri vrhovnem svetu v Parizu.

— Madžarsko volumnstvo v Vol-
vodini. Beogradsko »Tribuna« poroča,
da je sembarska policija našla v vasi
Siladiči tajni telefon, ki sta ga v oktobra
1921 podzemsko instalirala neka Josip
Hoffmann in M. Pinter. Oba sta bila že
za časa vojne v volumni službi Avstro-
Ogrske. Policija je aretrala oba.

— Konferenca v Genovi in fran-
cosko-angleški odnosnii. »Matin« pi-
še: Diplomatska metoda pri pogajaj-
nihima prednost, toda deluje bolj
počasno. Vršilo se obiski med poslaniki,
ki pišejo se note, toda Lloyd George
je popolnoma pasiven napram vsem
poročilom ki mu jih dnevno prinaša
njegov zunanjški minister. Splošno se
čuti, da nimata Poincaré in Lloyd
George kot Slovaka mnogo skumreka
in da se zato ne razumeta. Zato se
pričakuje z nanetoščjo, kdo od obih
se bo izkazal močnejšega.

— Herman Wendel o Jugoslaviji.
Trgovska duštvina v Frankfurtu ob Me-

ni je prosilo našega znanega prijatelja
Hermana Wendla za predavanje o Ju-
goslaviji. Predavanje se je vršilo v ve-
liki dvorani »Volksbildungshaus« ob-
veliki udeležbi državljencev članov in
frankfurtskega prebivalstva. Wendel je
govoril o svojih utisih s potovanja
po naši državi. Med drugim je rekel:
Na površini od kakih 248.000 km živi
jugoslovenski narod, ki je nasprotno
oznajil svojo državo s formulo SHS,
kar pomeni približno isto, kakor bi se
Nemčija imenovala država Prusov, Sa-
kskev in Bavarskev. Jugosloveni so
skozi stoletja ovirali razvoj Jugoslo-
vanov. Wendel je pri opisovanju države
obveščal, da ne more govoriti o Slo-
veniji in Hrvatiji, ker nima na razpo-
lagu slik iz teh krajev ter se je zato
omejil na Dalmacijo, Črno goro, Srbijo
in Bosno. Pred sklopitim slikami
Splita je opozoril, da prebiva na ja-
dranski obali od Trsta do Skadra v
kompaktnih masah jugoslovenski na-
rod. Kar je v Dalmaciji mrtvega, log-
gija, palace, cerkve, to vse spominja
na Italijane, kar pa je živega in kar se
giblje, to je vse jugoslovensko. Govor
o Črnišči je pripomnil, da faktično
obstoji črnogorsko vprašanje, toda
je vprašanje pomoči ubogemu črno-
gorskemu ljudstvu. Pokazal je sliko čr-
negorskih in srbskih krajev. Govoreč
o Sumadiji je rekel, da mu je izjavil ne-
ki pravoslavni svečenik, da more člove-
k v povsod moliti Bogata, toda učiti se
treba le v žoli. Razkazal je še več ta-
kih slik Beograda in bosanskih krajev

ki Nikolo iz sočutja ljubi) in naskoči
četa. S sekiro, ki mu jo je stisnila v
pet Stana. Uname se strašen boj. Stra-
šen je za slabica Nikolao: oče Vučina ga
vrže na postoli tako, da se Nikolao zare-
že sekira v žile na vratu. In Nikola iz-
kravil!

Prav niš ni Vučini žal sina. Ubil je
že prej dva. V gozdu jih je pustil
streli do mrtva od blodov. Slabidi, iz-
rodke, last

ter izjavil, da je vse te slike napravil sam. Končno je rekel, da se bliža jugoslovanski narod s hitrim in močnim kontram velikemu napredku.

= Cilj Beneševe akcije. Praški dopisnik »Berliner Tagblatt« poroča, da je češkoslovaška javnost glede namenov zunanjega ministra dr. Beneša podučena le iz francoskih časopisov. Samo »Čas«, glasilo zunanjega ministra, nejasno namigava na Beneševe namene in popisuje položaj takole: Konferenca v Cannesu se je odločila za brezpogojno udeležbo Nemčije in Rusije na konferenci v Genovi. Tako je prišla v mednarodni forum tudi Rusija, ki dosedal še ni javno dokazala, da se čuti vezano z mednarodnimi običaji in zakoni. Nič ne proti udeležbi Rusije pri pogojih na gospodarski konferenci, ker je brez sodelovanja Rusije nemogoča definitivna obnova Evrope. Toda nemško in rusko, pa tudi del italijanskega in angl. časopisa, hoče videti v Genovi tudi politiko. Sovjetska Rusija se je več let trudila da bi povzročila svetovno revolucijo in živi še danes v tej misli, čeprav jo sili njen slab gospodarski položaj k skrivanju teh namer. Ideal Nemčije je zveza z Rusijo, cilj te zveze pa je uničenje mirovnih pogodb. V Angliji se je pojavil načrt za olajšanje nemških reparacijskih obveznosti. Teorija o potrebi slabotne Rusije, ki jo širijo nekateri angleški krogi, sill k misli, naj bi se prepustila Rusija v gospodarskem oziru Nemčiji. S tem bi se olajšali gospodarski pogoji za nemško-rusko zvezo. V krogih čeških emigrantov se klub francoskemu dementiju trdi, da se je med sovjetsko Rusijo in Francijo sklenila politična pogodba in sicer potom dr. Beneš. Trdi se celo, da se je Radek mudil na skrivnem v Pragi. »Berliner Tagblatt« pripominja: Navzočnost Rakovskega v Pragi je dejstvo.

= Poljska konferenca v Genovi. Dopisnik »Berliner Tagblatt« v Aršavi poroča o razgovoru tamkajšnjega ruskega delegata Karahana s sotrudnikom židovskega lista »Heintz« o konferenci v Genovi. Poljsko časopisje deloma molči, deloma pa označuje Karahanove izjave za preuranjene z motivacijo, da ne bo odvisno od Rusije, kdo bo v Genovi sodelaval pri gospodarski obnovi Rusije. Karahan je namreč svetoval, naj se dela poljska politika raje v Aršavi na temelju gospodarskih potreb Poljske, kakor pa v Parizu na ljubo interesom francoskih kapitalistov. Kakor znano so na Poljskem splošno uvideli, da je edina rešitev za poljsko industrijo ohranitev ruskega tržišča. Karahan je izjavil, da francoska politika načeljev ovira Rusijo pri vzpostavitvi zaželenjenih odnosov s sosedom. Rusija bo pri eventualnih gospodarskih načrtih v Rusiji olajšala le onim državam udeležbo, ki živijo v dobrih odnosih s sovjetsko Rusijo. Odnošali s Poljsko so se v zadnjem času izboljšali in zato je Rusija te dni prvič nakupila v Poljski večje transporne tekstilne blage. Vsaka država ki se pokori francoski politiki, bo zadevala tako v Genovi kakor pri vseh drugih državah na ruski odpor. Karahan upa, da bo Poljska premislila pogoje za odnosaje z Rusijo, predno postavi svoj program za Genovo.

Iz naše kraljevine.

= Češkoslovaški dijaki v Jugoslaviji. Iz Prage poročajo, da obiščelo okoli Velike noči dijaki državne trgovske šole v Banjski Bistrici na Slovaškem Ljubljano, Zagreb, Primorje in Beograd. Pozneje pridejo tudi dijaki državne trgovske šole v Nitri na Slovaškem. Tudi učenke višje deklinske šole v Pragi namenavajo napraviti zlet v našo državo.

= Izlet nemških novinarjev in književnikov v Jugoslavijo. Kakor poročajo iz Berlina, privedjo nemški novinarji in književniki na spomlad zlet v našo državo. Naša vlada je ugodila želji nemškega novinarskega udruženja ter objavila, da bo šla sletnikom na roko. Zleta se udeleži tudi več nemških industrijalcev. Turčija je samo kulturnega in gospodarsko - industrijskega značaja.

= Državna pomoč brezposelnim mornarjem. Ministrstvo za socialno politiko bo dovolilo brezposelnim mornarjem v Splitu in Bakru primereno podporo.

= Zgradba Narodnega doma na Sušaku. Upravni odbor Sokola Sušak. Reka je izdal na jugoslovensko javnost poziv na podpisovanje plačil za zgradbo velikega Narodnega doma na Sušaku, ki le zamišljen kot visok svetilnik jugoslovenstva v našem Primorju. Narodni dom bo v prvi vrsti Sokolski dom, kjer bo razvijal jugoslovenski Sokol svoje moči za vsestransko narodno akcijo. Narodni dom bo pa tudi središče vseh narodnih društiev in zbirališče jugoslovenske družbe.

RAZPRAVA O DVANAJSTINAH.

= Beograd, 23. februar. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji je narodna skupščina nadaljevala razpravo o zakonu glede proračunskih dvanaestin za meseca marec in april. Govorili so govorniki opozicije, med drugimi poslanec Brandtner, ki je kritiziral finančno politiko vlade, dalje je govoril zemljoradnik Vojislav Lazić tudi proti dvanaestinam. Pričakovati je, da bo danes zboručica zaključila debato o dvanaestinah in da bo zakon sprejet.

— — —

NEMŠKA PONUDBA ZA GRADITEV NASE POMORSKE LUKE.

= Beograd, 23. februar. (Izv.) Nemška vlada je stavila naši vladni ponudbo, da izgradi s svojimi delavci, naša vlada bo o tej ponudbi razvijala.

MINISTRSKI SVET IN POMILOŠENJE ALIAGIČA.

= Beograd, 23. februarja. (Izv.) Kratko uradno poročilo omenja: Danes (22. t. m.) je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala le od 16. do 17.30. Predčitano so bile brzojavke iz Bukaresta o sprejem in zaroki Ni. Vel. kralja Aleksandra I. Ministrski svet je sklenil dati posebna navodila našemu delegatu v komisiji za razmejitev z Madžarsko. Repräsentacija so bila tekoča državna vprašanja. — To uradno v dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani, ki odpade. O njem pa se je tudi govorilo z ozirom na poročila iz Pariza in Prage.

SPLITSKI IZGREDI.

= Trst, 22. februar. Italijski listi so zopet poročali o izgredih v Splitu. Navajali so strašne reči, kako barbarsko postopajo Jugosloveni z Italijani. Poslanec Wilfan se je zbog tega obrnil do splitske župana in tej stvari in dobil nastopni odgovor:

»Poslanec Wilfan, Trst. Tukaj ni bilo nikakih izgredov, ne napadov. V soboto ponoči sta dva pijača, nagovorjena od neke propalice. Šla v prostore »Gabinetto di lettura«, ka-

Neodorešena domovina.

= »Kolo« — Izvlčanje. Predpust je in mladinska pleš. Mladinska skupina v Postojni ima plesne vaje. Hotel se je naučiti tudi »Kolo«. Izvedel pa je zato namero signor Cavalli, postojanski komisar. Razgrel se je in sliknil: provocazione! Pri Italijanah fašistske izobrazbe je zelo priljubljen izraz »provocazione«. Povsodi so izvajani, oni pa ne izvajajo nikogar. Z vso svojo grandežo je signor Cavalli prepovedal »Kolo« in predstavnike mlađinske skupine je baje oštel prav po manirah konjskega hlapca. »Kolo« v Postojni! Tostran in onostran meje »Kolo«! Kaka nevarnost, da se ta meja zaziblje in jo »Kolo« pomandra. Čeprav je bila postavljena »per sempre«! Komisar je bil vendar poslan v Postojno v svrhu, da drži vse lepo v miru in redu, ali on dela nemir in nerед, draži in razburja prebivalstvo. Cavalli nima nikakih sposobnosti za ustvarjanje dobrega sožitja med Slovencem in Italijani ter za pridobivanje Slovencev, marveč je človek, ki dela škodo Italijanski državi ob njeni vzhodni meji. Oblasti naj tega Cavallija premeste kam drugam in pošljijo v Postojno olikanega in prevrnega komisarja, ki bo znan lepo ravnat z dobrimi in mirnimi našimi ljudmi ter se ne bo smešil s prepovedjo jugoslovenskega plesa!

= O silni zimi so se letos pritoževali tudi na Gorilškem. Bilo je tam neobičajno mnogo snega in velik mraz, tako, da je bila Soča od Kanala naprej proti Bovcu na mnogih mestih zmrznula. Mraz je še domnoževala silna burja, ki si je tudi letos izbrala med barakami po Brdih svoje žrtve.

= Čitalnica pri Sv. Luciji zelo pridno deluje. V nedeljo, 19. t. m., je vprizorila Finžgarjevega »Dilegatorca«. To je menda že peta prireditev po vojni. Sodeloval je tamburški zbor podmelške čitalnice. Kakor našvadno je bila predstava tudi tokrat dobro obiskana. Sv. Lucije dilettanti zbor je eden najboljših na Gorilškem.

20.000 BREZPOSELNIH V TRSTU.

= Trst, 22. februar. V Delavski zbornicu je bilo zborovanje brezposelnih. Udeležba ogromna. Delo v ladjevnicah počiva, pristanišče je prazno, trgovina umira, brezposelnost narašča. Ugotovilo se je, da je v Trstu brezposelnih delavcev nad 20 tisoč. Sprejeta je bila resolucija za pridetek javnih del in druga, ki navedanja, da brezposelni odklanjajo plačevanje najemnine in razsvetljave. — Na zborovanju državnih uradnikov v nedeljo se je konstatiralo, da je njihov položaj tako slab, da bodo morali javno prosliti miloščine in raztrgani okoli hoditi. Zapostavljeni so za uradniki drugih pokrajin za 150 do 300 lir na mesec.

KRVAVI BOJI MED FAŠISTI IN SOCIJALISTI.

= Spezzia, 21. svečana. (Izv.) Tu je prišlo do krvavih bojev med fašisti in socijalisti. Fašisti so začigli hišo socijalističnega župana, ki so za tudi krvavo pretrplili. Med izgredi je na obih straneh več mrtvih in težko ranjenih.

Vlada o pobijanju draginje.

Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo je izdalo ta-le razglas:

Z veliko skrbjo opažam, kako naščajo od dne do dne cene najpotrebnijih živilom in drugim živilenskim potrebščinam. Opažam, kako zlorabljajo nekateri trgovci — ne ozirajo se prav nič na neugodne prehranjevalne in oskrbovalne razmere, od katerih trpi vse prebivalstvo razen nekaterih oseb, ki so vsled vojne ali drugih srečnih naključij obogate — sedajo visoko stanje tujh valut za to, da tudi blago, ki so ga nabavili iz inozemstva ob času nižje valute, zaračunavajo po njenem danšnjem stanju, odnosno da jemljo visoko vrednost izozemskih valut celo za dobrodošen povod, da podražujejo tuzemska pridelke in izdelka. Mnogi trgovci se okoriščajo dalej s tem, da pri označevanju cen v dinarih zvišujejo doseganje kronske cene, prav občutno jih zaokrožujevajo navzgor na dinarske enote.

Zaradi tega opazjam vse trgovske kroge in prodajale živilenskih po-

trebščin na zakon o pobijanju draginje živilenskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921. objavljen pod št. 6 v »Uradnem listu 5 z dne 18. januarja t. I. Opazjam posebno na točko 3.) člena 2., po kateri je prepopovedano nakopičevanje živilenskih potrebščin po skladisih; nadalje na prvi odstavek člena 6. glede označevanja cen, na prvi odstavek člena 7., po katerem mora imeti vsak prodajalec na prodaj vse živilenske potrebščine, ki jih je nabavil za prodajo; na prvi odstavek člena 8., ki določa najvišji dovoljeni trgovski dobitek, in na prvi odstavek člena 9., ki prepopoveduje večkratno preprodajo, nečisto spekulacijo, dogovarjanje med producenti ali posredovalci, da bi se cena blagu zvišala, in prekupovanje na trgu in seminalih.

Prednjena oblastva imajo nalog, strogo nadzirati izvrševanje doklečil načrtnega zakona in skrbeti, da se kriči dovedejo načrtovanim kaznovanju po kazenskih dolžolih členov 6. do 16. navedenega zakona.

Gospodarske vesti.

Dr. Franc Žižka.

Posledice naravnika češke krone za trgovski promet Češkoslovaške z Jugoslavijo.

Tekom zadnjih treh mesecev je prišlo na inozemskih borzah do nepričakovane naravne češkoslovaške valute. Ko je v letem času na teh borzah jugoslovenska valuta znatno padala, se je dogodilo, da se je češka kruna v razdalji takoreko par dni dvignila na pram dinaru na dvojno svojo vrednost. Ta činjenica je povzročila v češkoslovaškem kakor tudi v jugoslovenskem trgovskem svetu pravo konsternacijo. Gorji trgovci, ki si je nabavil pred naravnok češke valute z rokom izročitev v nekajliko mesecih češko blago ter recimo isto takoj predal v dinarjih s pogoju, da bo sledilo izplačilo po izročitvi. Ako je trgovec pri ceni te robe kalkuliral še na toliki dobitek, povzroči vendar sedanja razliku med obema valutama, da se konča ta posel za trgovca v veliko izgubo. Gorji češkemu tovarnariju, ki je pred naglim naravnok češke valute vzel v delo dobrovno blago za Jugoslavijo, potrosil obilo denarja za materijal in mazda in se mora še zadolžiti pri banki, pa se sedaj to blago v Jugoslaviji ne more prodati, ker je predrago. Kliko utegne nastati tožba, koliko insolvenči, koliko se izgubi nad in koliko trgovskih vesel se razbije vsled tega!

— g Velike prometne spremembe. Kakor doznavamo se bodo z začetkom junija na mariborskem železniškem prometnem omrežju izvršile važne spremembe. Maribor načrtuje 8 nočnih brzovlakov in sicer dva smer Madžarske, dva smer Koroške, (skozi Franzenfeste) in štiri smer glavne proge (Ljubljana, Zagreb).

— g »Vrte — načrtova vrtnarska konkurenca proti Italiji. Svojčas smo Slovenci posebno v Ljubljani in posebno v prednem času propagirali akcijo ustanovitve večjega vrtnarskega podjetja, ki bi bilo zmožno glede dobave zimskoga cvetja iz Italije zaustaviti uvoz v našo domovino.

Po razpadu Avstrije je postal ta ideja še aktualnejša s posebnim ozirom na tuli izvoz semen ne le za vrtno floro, marveč kar je na splošno še koristnejše, semen za zelenjava, sadje itd. Gledo dobave semen smo še bolj navezani na tule tvrdke s severa, kakor na cvetje z juga. Za cvetje za domačo uporabo imamo v Sloveniji v vsakem mestu kritje v manjših podjetjih. Nimamo pa enega vrtnarskega podjetja s semenskimi kulturami — to brido občutijo se danes vsi naši trgovci s semen, ki so navezani na uvoz iz sovražne nam Ogriske ali celo iz daline Hamburga itd. Kake težkoči nam povzroča ta uvoz predno pa sestavljajo razmere na mariborski carinari. Ali tudi glede dobave zimskoga cvetja za vrtne floro začnejo nositi nobenega priterno obsežnejšega podjetja. Zdaj so se uresničile to naše davne želje. To nam spričuje veliki transporti na mariborskem kolodvoru, od koder odhajajo dan za dan velikanske, čudno opremljene košare, napolnjene z nežnim cvetjem, ki potuje iz Maribora širom Jugoslavije, načrtovan po vsej novo državni centrali v Beograd. In ponosno smemo biti Slovenci, da se med drugimi evropskimi načrti tudi naš kraljevi dvor, ki je že dan občutil takoj obrazložiti. Največji konkurenčni podjetja in za katerega se ravno zdaj neguje prva zelenjad (kumare, fizi, sojata itd.) To načrt idejo je uresničil bivši narodni poslanec Gjuro Džamonja na bivšem žel propadajočem vrtnarskem podjetju Ogriseg v Mariboru. Veliki vrt pod Kalvarijo obsegajo 6000 m², drugi vrt v Komorni ulici blizu 10.000 m². Pod velikimi, po 32 m dolgimi steklenimi cvetilnjaki, opremljenimi s centralno kurjavo do 14° R, med tem ko je zunaj 8° mraz, se nahaja zdaj čez 80.000 raznega cvetja in zelenjava od semenskih odgonkov do napolnjenih dozad.

Vsi načrti pa se zelo zavzemajo po skorod zadrževanje živilenih potrebščin in za katerega se ravno zdaj neguje prva zelenjad (kumare, fizi, sojata itd.). To načrt idejo je uresničil bivši narodni poslanec Gjuro Džamonja na bivšem žel propadajočem vrtnarskem podjetju Ogriseg v Mariboru. Veliki vrt pod Kalvarijo obsegajo 6000 m², drugi vrt v Komorni ulici blizu 10.000 m². Pod velikimi, po 32 m dolgimi steklenimi cvetilnjaki, opremljenimi s centralno kurjavo do 14° R, med tem ko je zunaj 8° mraz, se nahaja zdaj čez 80.000 raznega cvetja in zelenjava od semenskih odgonkov do napolnjenih dozad.

Vsi načrti pa se zelo zavzemajo po skorod zadrževanje živilenih potrebščin in za katerega se ravno zdaj neguje prva zelenjad (kumare, fizi, sojata itd.). To načrt idejo je uresničil bivši narodni poslanec Gjuro Džamonja na bivšem žel propadajočem vrtnarskem podjetju Ogriseg v Mariboru. Kakor iz Maribora v Beograd. Podjetje se razširi v velikansko sadarnico na Tcznu z obsegom 70.000 m². Svoj ideal pa se lo doseže z ustanovitvijo velikih kultur za dobavo semen, s čemer prihrani celo državo uvoz tujih tvrdk. Žal pa, da se naša vlada ne zaveda narodnogospodarske vrednosti, katero reprezentuje to podjetje za celo državo: niti prepotrebnega premoga podjetje ne more nabavljati pravčasno. Obiskovalcem Maribora priporočamo, da si ogledajo načrt načrte proti Beogradu: preje podjetje poslikajo iz Hamburga v Maribor, kakor iz Maribora v Beograd. Podjetje se razširi v velikansko sadarnico na Tcznu z obsegom 70.000 m². Svoj ideal pa se lo doseže z ustanovitvijo velikih kultur za dobavo semen, s čemer prihrani celo državo

Turistika in sport.

Zimski Izlet v Planico pri Ratečah. Sportna zveza, Ljubljana si dovoljuje opozoriti občinstvo na svojo najmenitnejšo letosnjo zimsko - športno prireditve dne 26. t. m.: smučarsko tekmo za prvenstvo »Jugoslavije« v Planici. Podrobnosti se objavijo še tedni. Za danes naznamjam le, da dobe člani vseh športnih, turistovskih in sličnih društev polovično znižane vložne cene. V Ljubljani je kupiti cel stek in ga shraniti. Za nazaj izstavlja odposlanec Sportne zveze vsem udeležencem izleta v Planico posebno legitimacijo za prosto vožnjo za povratek iz postaje Planica ali postaje Kranjska gora. Tem potom vabimo vse planincke, planinke in sploh vse prijatelje narave, da si ogledajo prelesto zimsko krasoto, z biseri posuto.

našo najlepšo alpsko dolino Planico pod silikvitim Jalovcem in v led okovanim izvir Savo »Nadiže«. Do pastirskega stana Tamarija na Zelju, nasproti izvirku Savo (Nadiže) je le 1 uro 10 minut položne hoje ob veličastnem pogledu na vse strani, posebno v Mali Kot tik pod Jalovcem, 2643 m, na Ponico in ogromno steno »Sita« (od Jalovca do Mojstrovke) ter nebroj drugih lepih zimskih motivov v tem divnem katu naše lepe domovine. Kdor še imel prilike opazovati in se diviti našim v led okovanim gorskim velikancem v zimi in ni videl zimsko alpske čistoči ter občutljive žarkoge planinskega zimskega solnca, naj izrabi ugodno priliko v nedeljo, dne 26. t. m. in poleti v Planici!

— Smučarska skakalna tekma se vrši v petek ob pol 12. dopoldne na skakalnicu v Bohinju. Ker so nekateri udeleženci iz

Beograda že v Bohinju, drugim je pa mogoče spotomi h tekmi za jugoslovansko prvenstvo priti v Bohinj, se le dočoli tam, ker so poznejši termini nezanesljivi. V Bohinju je zapadlo do pol metra svezega snega, ter bo skakaonica popolnoma pripravljena. Ostali predpisi ostanejo v veljavji. Prilave je nasloviti na Sportno Zvezdo, Narodni dom.

— Smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije, najmenitnejša letosnja zimskosporna prireditve Sportne zveze se bo vršila v Planici pri Ratečah v vtrajnostnem teku na smučih na 10 km. Tekmovanje bodo Sloveni, Hrvati in Srbi. Priprave so v polnem teku ter bo nudila tekma večzanimivo slike tako v pokrajinskem kot v sportnem pogledu. (Tekmovalo bo do 60 smučarjev). Prijetek ob 11. dopoldne. Cilj nad kolodvorom Planice. Polovična vožnja cena na železnici. Vabimo vse občinstvo, predvsem turiste in fotografje, da ne zamude te ugodne pri-

like, istotako pozivamo vse slovenske smučarje, da se polnočivno udeležejo našo letosnjo zimskospornu prireditve, bodisi kot tekmovalci, funkcionarji ali zgolj opazovalci.

— Smučarska tekma v Planici dne 26. t. m. — Občinstvo, izletnike in turiste, ki namenljajo prisostvovati tekmi, opozarjam, da je pripravljeno za njeno dovolj prenočišč in to v »Kranjski gori«. Nakazila za stanovanje bo dejalo »Letoviško društvo i. a. v hotelu »Slavec« v Kranjski gori v soboto zvezčer po čohodu včernega vlaka. Kdor pa bi si hotel vnaprej rezervirati ne je obrne pismeno na omenjeno društvo in pripomni: Da-lj želi zakurjeno ali nezakurjeno sobo. — Vsa prenočišča v Ratečah so rezervirana izredno samo za smučarje-tekmovalce in odbor.

ADRIA TEA
naiboljši
F. SIBENIK - LJUBLJANA

Sprejme se kontoristinja
popolnoma zmožna samostojno korespondence v slovenščini, srbohrvaščini in nemščini ter vseh pisarniških del. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe pod »Kontorističia 1243« na upravo Slov. Naroda.

Uradnika
večji slovenščine, nemščine in italijanske v starosti 20-25 let sprejme večje podjetje pod dobrimi pogoji. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

1248

Potnike ali zastopnike
šteče velika tvornica likerjev, rum, konjaka in ostalih spirituoz. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektirat največ odjemalcev, ju poslati na naslov: Poštni predel 41, Zagreb, glavna pošta.

1068

Vrtnice
vsičke in nizke, v veliki izbir, se dobro načenje pri »Vrt« Džamonja in drugovi, družba z o. z., Maribor.

1.94

... SOBA ...

z dvema posteljama za mlad par se išče za takoj. Plaćava dobro. Ponudbe pod »Dobra plata 1250« na upravo Slov. Naroda.

1250

Proda se

velika, lepa, železna poč, porabna za večji lokal. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

1273

Korespondentinjo in strojepisko

zmožno slovenske in nemške stereografie, sprejme pod ugodnimi pogoji Tex-tilla, d. d. Ljubljana, Krekov trg 10.

1297

Sobo

nemeblovanu ali 2 prazni sobi v sredini mesta, prikladni za obrt, za takoj ali do konca marca šteče radi preselitev sivila. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda.

1237

Sobo

proti primerni nagradi šteče za mame, trudni k pri večjem industrijskem podjetju. Ponudbe pod »Samec 1240« na upravo Slov. Naroda.

1240

Korespondentinja
vporabljiva tudi pri knjigovodstvu, šteče službe. Vsički daljše prakse izvežbana tudi v pisarniških poslih. Nastop takoj. Ponudbe pod »Vporabljiva 1241« na upravo Slov. Naroda.

1241

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našega predobrega nepozabnega očeta

Ivana Oblaka

na njegovi zadnji poti, se najtopleje zahvaljujemo.

Vrhnik, dne 21. februarja 1922.

Žalujoča rodbina Oblak.

Potri globoke žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, odnosno skrbni oče in brat, gospod

Andrej Trškan

včeraj dne 22. februarja t. l. ob 1/2 3. pop. po daljši bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 43 let mirno premulin.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v petek dne 24. t. m. ob 2. pop. iz hiše žalosti, Zelena jama štev. 110, na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtna maše se bero v cerkvi sv. Petra.

Bodi mu blag spomin!

Novi Vodmat - Mosta, dne 23. februarja 1922.

Terezija Trškan roj. Avšič, soproga! — Andrej in Terezinka, otroka; — Marija Frankovič roj. Trškan, sestra; — Ivan Trškan, brat, v Ameriki.

Jadranska banka

sprejema vloge na hrailne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Zelo prijetno pri ribanju hrbita rok nog in celega telesa, kot kosmetik za negovanje kože z obliko in ust deluje lekarnaria Fella. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojne steklenice ali 1 špecjalna steklenica skupaj z zamotom in poštnicami za 48 kron pošilja: Eugen V Feller Stubica donja Elsastrg 238 Hrvaške

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podrážaj.

Odda se

postelja za prenočišče solidno in prijetno gospodu. Kje, počne uprava Slov. Naroda.

1278

Otroški voziček

porabil, se kupi. Ponudbe na vratitajo hotela »Slon«.

1261

Originalni belgijski teški zdrebeli za odgoj

prispjeti će ovih dana i stajati na prodaju kod E. Vajda, Čakovec, Međimurje, Jugoslavija.

Interurb. telefon: št. 39.

„Društvo bančnih zavodov v Sloveniji“

sprejme za svojo pisarno v Ljubljani

TAJNIKA.

Prednost imajo pravniki. Ponudbe naj se naslovijo na društvo.

1270

Razpis.

Predsedništvo Narodne skupščine išče

zborničnega stenografa

za slovenske govore. Prednost imajo pravniki z akademično izobrazbo. Plaća po sposobnosti.

Prošnje z dokazili izvršenih studij in sposobnosti naj se pošljajo do 25. marca t. l. stenografskemu birou Narodne skupščine v Beogradu.

Predsedništvo Narodne skupščine,

Beograd, dne 16. februarja 1922.

Natečaj.

Srbska banka, Beograd, Knez Mihajlova ul. 45 potrebuje:

1.) direktoria
drugega, strokovnjaka v trgovskih in borzanskih poslih energičnega,

2.) knjigovodjo,
samostalnega bilanca, z znanjem enega tujega jezika,

3.) korespondenta-kinjo,
daktilografa, samostalnega s perfektnim znanjem nemščine in francoščine. Stenografi imajo prednost.

4.) 2 inženirja
z organizatoričnimi sposobnostmi ali osebe strokovne naobrazbe v tehnički in elektrotehnički stroki, ki bi bili potniki.

Oferite z naznačenjem zahtevane plaće naj se predloži ali se osebno predstavi v banki do 10. marca t. l.

UPRAVA.